

Factsheet

Landelijke verzuimcijfers SW: jaar 2023

In deze factsheet staan de verzuimcijfers over de periode 1 januari 2023 t/m 31 december 2023, vergeleken met eerdere peilingen. Deze verzuimcijfers zijn gebaseerd op gegevens, die SW-organisaties aan ons hebben gerapporteerd.¹ De bij Cedris aangesloten SW-organisaties schrijven we eenmaal per jaar aan. Aan deze peiling heeft bijna de helft van de aangeschreven organisaties meegedaan. Bij de verdeling van de personeelsaantallen naar doelgroep, leeftijd en geslacht geldt dezelfde representativiteit als de voorgaande peiling over 2022.

Verantwoording respons factsheet 2023:	
Aantal SW-bedrijven met opgave verzuimcijfers	49
Aantal medewerkers waarop cijfers betrekking hebben	45.963
• waarvan SW-medewerkers	31.109
• waarvan (overige) Participatiewetdoelgroepen	7.030
• waarvan niet-gesubsidieerde dienstverbanden (o.a. stafmedewerkers)	7.824

Kengetallen: lager verzuimpercentage, maar beperkt verschil

Uit de analyse van het verzuim over **2023** komen de volgende kengetallen (tabel 1):

- Het verzuimpercentage is **14,3 procent**, een half procent lager dan een jaar eerder. In de gehele periode daarvoor 2013-2022 nam het verzuimpercentage jaarlijks in meer of mindere mate toe.
- Gemiddeld meldt men zich **twee keer** per jaar ziek. Dit getal is hetzelfde als een jaar eerder.
- **De gemiddelde verzuimduur is 34,3 dag**, een lichte toename in vergelijking met een jaar eerder (33,5 dag).

In de laatste vijf jaar zien we geringe veranderingen in het gemiddelde verzuimpercentage en de meldingsfrequentie. De gemiddelde verzuimduur lag vooral in de jaren tijdens corona, in 2020 (bijna 37 dagen) en 2021 (ruim 36 dagen), ruim hoger dan de jaren daarvoor. In de twee jaren daarna, in 2022 en 2023, komt dit met 33,5 en 34,3 dagen gemiddeld lager uit dan in deze coronajaren.

Tabel 1: verzuimkengetallen SW, 2013-2023

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Verzuimperc.	12,3	12,2	12,5	12,8	13,3	14,0	14,1	14,5	14,6	14,8	14,3
Meldingsfreq.	1,9	1,7	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	2,0	2,0
Verzuimduur	25,0	25,3	25,7	27,2	28,9	30,2	32,6	36,8	36,1	33,5	34,3

Bron: SBCM en EMC (2014-2018).

Verzuimpercentage wsw-doelgroep stabiel, toename bij andere doelgroepen

Het verzuim verschilt per doelgroep. Het verzuim van medewerkers met een **Wsw-dienstverband** is **16,3 procent**, iets lager als een jaar eerder (tabel 2, bijlage). Het verzuim van de **overige medewerkers uit de Participatiewet** is met **14 procent** hoger dan in 2022 (13,3 procent). Om meerdere redenen is voorzichtigheid geboden bij de interpretatie van deze ontwikkeling (zie toelichting laatste pagina). Het verzuim onder medewerkers met een **niet-gesubsidieerd dienstverband** is in vergelijking met de andere doelgroepen het laagst: 7,9 procent. Het verzuim onder deze doelgroep is 0,3 procent lager dan een jaar eerder. De verzuimpercentages voor SW-bedrijven liggen hoger dan

¹ Zie laatste pagina van deze factsheet voor toelichting op de analyse en gehanteerde definities. SW=sociale werkbedrijven.

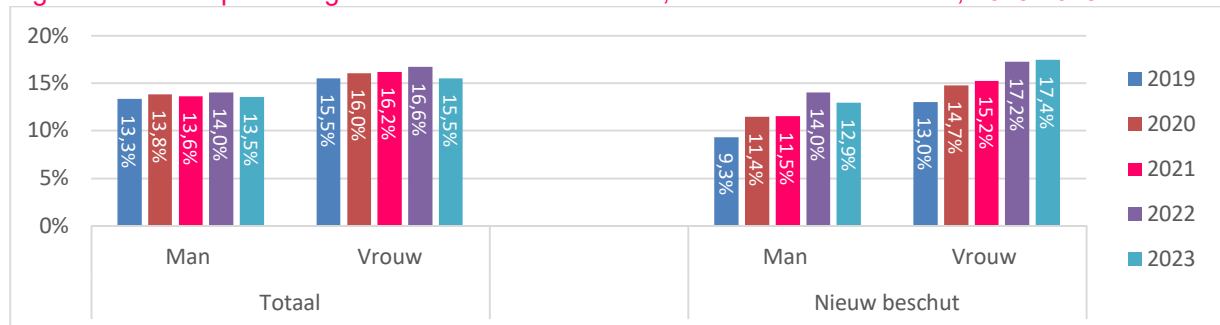
het gemiddelde verzuim van 5,3 procent van alle medewerkers van bedrijven en de overheid in Nederland (bron: CBS).

Kleiner verschil verzuimpercentage vrouwen en mannen

Vrouwen verzuimen gemiddeld meer dan mannen (figuur 1, tabel 4, bijlage). In 2023 is dit verschil echter kleiner dan in eerdere jaren, doordat het gemiddelde verzuimcijfer bij vrouwen meer is afgenomen dan bij mannen. Bij vrouwen is het verzuim **15,5 procent**, ongeveer een procent lager dan in 2022. Bij mannen is het verzuim **13,5 procent**, een kleiner verschil met een jaar eerder (14 procent).

Bij Nieuw beschut zien we in 2023 ten opzichte van een jaar eerder een groter verschil in verzuim tussen vrouwen en mannen. Dit komt doordat het verzuim tussen 2022 en 2023 bij vrouwen weinig veranderde (17,2 naar 17,4 procent), terwijl dit voor mannen afnam (van 14 procent naar 12,9 procent).

Figuur 1: Verzuimpercentage voor mannen en vrouwen, totaal en nieuw beschut, 2019-2023

Bron: SBCM.

Verzuimpercentage neemt toe met leeftijd

Het **verzuimpercentage stijgt naarmate het personeel ouder is** (tabel 5, bijlage). Onder de medewerkers van onder de 25 jaar is dit percentage bijvoorbeeld **9,4 procent** en bij de groep van 55 jaar of ouder **16,3 procent**. Deze laatste groep medewerkers is het grootst over alle organisaties die deelnamen aan deze peiling: **44 procent** van de medewerkers is 55 jaar of ouder. Bij de groep Nieuw beschut is overigens het hoogste verzuimpercentage gemeten bij 35-44 jaar: **19,1 procent**.

Bijna 60 procent is kortdurend verzuim

Naast de gemiddelde verzuimduur is ook gekeken naar de verdeling over de verschillende duurklassen (tabel 6 en 7, bijlage). 57 procent van het verzuim is kortdurend (**1-7 dagen**), terwijl het langdurend verzuim (43 dagen of meer) op opgeteld 17 procent uitkomt. Medewerkers met een **Wsw-dienstverband** en **Niet-gesubsidieerde dienstverband** verzuimen vaker langer dan andere groepen (tabel 7 en 9, bijlage).

Verzuimpercentage en –duur is hoger bij grote bedrijven

Het verzuim binnen **grote organisaties** met meer dan 1.500 medewerkers ligt hoger dan bij **kleine organisaties** met minder dan 500 medewerkers: **15,1% tegenover 11,8%** (tabel 3, bijlage). Het verzuimpercentage is bij drie van de vier organisatiegroottes gedaald ten opzichte van een jaar eerder.

In **tabel 10** uit de bijlage is ook de verzuimduur en meldingsfrequentie uitgesplitst naar grootteklasse van het SW-bedrijf. Daarbij is te zien dat met name de verzuimduur bij grote organisaties met 36,8 dagen gemiddeld ruim hoger ligt dan bij kleine organisaties (29,5 dagen).

Bijlage: tabellen verzuimbenchmark sociale werkbedrijven jaar 2023

Tabel 2.

Gemiddelde verzuimpercentage uitgesplitst naar verschillende doelgroepen, 2013-2023*

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Wsw	13,3	13,0	13,4	13,9	14,4	15,3	15,4	16,3	16,4	16,6	16,3
Niet-SW-dienstverbanden	6,2	5,4	5,3	5,5	6,2	6,6					
Overige P-wet							10,0	11,5	11,6	13,3	14,0
Uitgesplitst: Nieuw beschut							10,7	11,8	12,6	15,2	14,3
Niet-gesubsidieerd							6,6	6,3	6,8	8,2	7,9
Totaal	12,3	12,2	12,5	12,8	13,3	14,0	14,1	14,5	14,6	14,8	14,3

*Bron: SBCM en EMC (2014-2018), peilingen over 1 januari t/m 31 december.

Tabel 3.

Gemiddelde verzuimpercentages, naar grootteklasse van SW-bedrijven, 2013-2023*

Aantal medew.	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
< 500	10,2	10,8	10,7	11,1	12,2	13,0	13,6	13,2	14,4	13,9	11,8
500-999	10,6	10,8	10,9	11,1	11,9	12,1	13,5	13,8	13,7	14,0	13,7
1.000-1.499	12,4	11,9	13,1	13,6	13,3	13,9	14,1	14,0	14,0	14,7	14,7
≥ 1.500	13,1	13,0	13,1	13,6	14,5	15,3	14,7	15,5	15,9	16,1	15,1
Totaal	12,3	12,2	12,5	12,8	13,3	14,0	14,1	14,5	14,6	14,8	14,3

*Bron: SBCM en EMC (2014-2018), peilingen over 1 januari t/m 31 december.

Tabel 4.

Gemiddelde verzuimpercentages naar geslacht, 2019-2023*

	2019	2020	2021	2022	2023
Totaal					
Man	13,3	13,8	13,6	14,0	13,5
Vrouw	15,5	16,0	16,2	16,6	15,5
Nieuw beschut					
Man	9,3	11,4	11,5	14,0	12,9
Vrouw	13,0	14,7	15,2	17,2	17,4

*Bron: SBCM en EMC (2014-2018), peilingen over 1 januari t/m 31 december.

Tabel 5.

Gemiddelde verzuimpercentages per doelgroep naar leeftijdsklasse, 2019-2023*

	2019	2020	2021	2022	2023
Totaal					
< 25 jaar	7,7	9,4	8,5	10,0	9,4
25-34 jaar	10,7	12,0	11,1	12,4	11,7
35-44 jaar	12,0	12,9	12,3	13,1	12,9
45-54 jaar	13,5	14,0	13,8	14,3	14,2
> 54 jaar	16,2	16,8	17,1	16,7	16,3
Nieuw beschut					
< 25 jaar	7,1	8,7	9,2	11,3	10,1
25-34 jaar	13,7	14,7	14,3	15,3	15,1
35-44 jaar	13,7	14,5	14,4	17,4	19,1
45-54 jaar	11,4	14,1	15,9	17,8	16,9
> 54 jaar	10,8	13,0	16,1	16,1	16,9

*Bron: SBCM en EMC (2014-2018), peilingen over 1 januari t/m 31 december.

Tabel 6.

Percentage verzuimgevallen naar duur, 2013-2023 (afgerond op hele percentages)*

Aantal dagen	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1-7 dagen	61	60	60	59	60	58	54	52	53	55	57
8-42 dagen	28	28	28	28	28	29	33	32	30	29	26
43-365 dagen	10	11	10	11	11	11	11	13	13	13	13
> 365 dagen	1	1	1	1	2	2	3	2	4	3	4
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

*Bron: SBCM en EMC (2014-2018), peilingen over 1 januari t/m 31 december.

Tabel 7.

Percentage verzuimgevallen naar duur, uitgesplitst type dienstverbanden, 2023 (afgerond op hele percentages)*

Aantal dagen	Wsw	Overige P-wet	Nieuw beschut	Niet-gesubsidieerd	Totaal
1-7 dagen	55	67	66	58	57
8-42 dagen	27	23	23	20	26
43-365 dagen	14	9	10	13	13
> 365 dagen	4	1	1	8	4
Totaal	100	100	100	100	100

*Bron: SBCM, peiling over 1 januari t/m 31 december.

Tabel 8.

Gemiddelde meldingsfrequentie uitgesplitst type dienstverbanden, 2013-2023*

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Wsw	2,1	1,9	2,0	2,0	1,9	1,9	1,9	1,8	1,7	2,0	2,0
Niet-SW dienstverband	1,0	0,9	0,9	1,1	1,2	1,3					
Overig P-wet							2,5	2,6	2,6	2,8	2,8
Nader uitgesplitst: Nieuw beschut							2,6	2,6	2,8	2,9	3,0
Niet-gesubsidieerd dienstverband							1,0	0,9	0,8	1,2	1,1
Totaal	1,9	1,7	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	2,0	2,0

*Bron: SBCM en EMC (2014-2018), peilingen over 1 januari t/m 31 december.

Tabel 9.

Gemiddelde verzuimduur (in dagen) uitgesplitst naar type dienstverbanden, 2013-2023*

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Wsw	25,6	26,1	26,7	28,3	30,4	32,1	35,0	41,2	40,4	36,9	39,8
Niet-SW dienstverband	18,7	19,0	18,4	20,1	19,3	18,6					
Overig P-wet							14,5	16,9	18,4	24,0	20,1
Nader uitgesplitst: Nieuw beschut							13,4	18,2	17,8	22,0	21,3
Niet-gesubsidieerd							26,8	29,5	32,9	30,4	30,8
Totaal	25,0	25,3	25,7	27,2	28,9	30,2	32,6	36,8	36,1	33,5	34,3

*Bron: SBCM en EMC (2014-2018), peilingen over 1 januari t/m 31 december.

Tabel 10.

Gemiddeld verzuimpercentage, -duur en meldingsfrequentie naar grootteklasse, 2023*

Aantal medewerkers	Gemiddelde verzuimduur	Gemiddelde Meldingsfrequentie
< 500	29,5	1,9
500-999	31,6	1,9
1.000-1.499	35,5	2,0
≥ 1.500	36,8	2,1
Totaal	34,3	2,0

*Bron: SBCM, peiling over 1 januari t/m 31 december.

Toelichting op de Verzuimbenchmark SW

Toelichting dataverzameling en –analyse:

- **Wijze van dataverzameling en betrouwbaarheidsmarges** Eenmaal per jaar worden circa 100 verschillende sociale werkbedrijven (SW-bedrijven) uitgenodigd een (online)enquête met vragen over hun verzuimcijfers in te vullen. In deze enquête is een definitie voor het bepalen van deze cijfers opgenomen (zie hierna). De cijfers voor 2023 in deze factsheet zijn gebaseerd op eigen opgave van ongeveer de helft van alle SW-bedrijven. Bij eerdere peilingen lag de respons rond de helft tot twee derde. Dit betekent dat bij de gepresenteerde cijfers betrouwbaarheidsmarges gelden.
- **Spreiding antwoorden verzuimduur**
Bij de verzuimduur is de spreiding van de antwoorden groter dan bij verzuimpercentage en -frequentie. De gemiddelde verzuimduur wordt zo sterker beïnvloed door bedrijven met een relatief hoge of juist lage verzuimduur.
- **Verskil aantal organisaties bij verzuimcijfers**
Niet alle organisaties hebben alle uitgevraagde informatie kunnen aanleveren. Ook zijn er organisaties die bepaalde personeelscategorieën niet in dienst hebben. Daarom kan het aantal organisaties waarop de verzuimcijfers zijn gebaseerd in meer of mindere mate per onderdeel verschillen.
- **Aanpassing meting verzuim doelgroepen Participatiewet**
Vanaf 2019 is de Verzuimbenchmark aangepast zodat het verzuim van de doelgroepen uit de Participatiewet nauwkeuriger wordt gemonitord. Wel ontstaat hierdoor een lichte trendbreuk. Het verzuim van de groep medewerkers met Wsw-dienstverband is nog 1 op 1 te vergelijken. De groep 'overige medewerkers' uit de benchmark van 2018 en eerder is het meest te vergelijken met de groep 'medewerkers niet-gesubsidieerd' uit de benchmark vanaf 2019, maar niet volledig. De Participatiewet ging al in 2015 van kracht en daarom kan in de categorie 'overige medewerkers' ook het verzuim van 'gesubsidieerde' medewerkers zijn meegeteld (bijvoorbeeld van medewerkers vallend onder de categorie 'nieuw beschut').
- **Verskil verzuim overige medewerkers Participatiewet**
Het verzuim van de overige medewerkers uit de Participatiewet ligt lager dan voor de Wsw-medewerkers. Er zijn meerdere factoren die dit verschil beïnvloeden. Zo kunnen nog niet alle SW-bedrijven de verzuimcijfers over deze groep aanleveren. Ook zijn medewerkers in deze doelgroep gemiddeld jonger dan Wsw-medewerkers en is het verzuimpercentage onder jongeren gemiddeld lager. Daarnaast hoeft er bij de groep 'overige P-wet' geen of minder sprake te zijn van een arbeidsbeperking.

Gehanteerde definities:

- **Verzuimpercentage** is het totaal aantal verzuimde kalenderdagen (exclusief zwangerschappen bevallingsverlof) in de meetperiode gedeeld door het totaal aantal kalenderdagen.
- **Meldingsfrequentie** is het totaal aantal ziekmeldingen in de meetperiode gedeeld door het gemiddeld aantal medewerkers in de meetperiode.
- **Verzuimduur** is het totaal aantal verzuimde kalenderdagen van in de meetperiode afgesloten verzuimgevallen gedeeld door het totaal aantal dat in de meetperiode is beëindigd.

Auteurs, Daniël van Hassel en Simon Cornel (juni 2024)

SBCM, het kenniscentrum en A&O-fonds sociale werkgelegenheid

info.sbcm@caop.nl

www.sbcm.nl

Cedris, de landelijke vereniging voor een inclusieve arbeidsmarkt

info@cedris.nl

www.cedris.nl